

A photograph of the Golden Bridge in Vietnam, featuring a golden walkway supported by two large stone hands reaching up from the forest. People are walking across the bridge. The background shows lush green mountains and a winding road.

Deel 1: inspiratie

Onze toekomst is nu

Voorwoord

WAAR WIL JE OP WACHTEN?
TOT JE WAT ZEKER WEET?
ALSOF DAT BESTAAT EN
ZEKERHEID GEEFT
IS NIET ELKE SECONDE
EEN MOGELIJK UUR U?
WAAROM NOG WACHTEN?
WAAROM NIET NU?

WAT HOUDT JE TEGEN?
WAT MAAKT JE BANG?
DAT WIKKEN EN WEGEN
JE BLIJFT AAN DE GANG
JE AARZELT NOG EVEN EN
WAT HEB JE DAN?

DAN IS ALLES WEER ANDERS
EN HET KOMT ER NIET VAN

LATER BESTAAT NIET
JE WEET HOE DAT GAAT
LATER, DAT GAAT NIET
LATER IS TE LAAT
DUS DOE HOE JE ZELF WILT
EN NEEM JE BESLUIT
DENK JE HET TE WETEN
KOM ERVOOR UIT
LAAT ZE NIET RADEN
NAAR WAT JE BEDOELT
LAAT ZE HET WETEN
HOE JIJ HET VOELT

Dit koersplan is een ode aan de onmetelijke verscheidenheid die ons kenmerkt, maar ook aan de gemeenschappelijke droom die we dagelijks tot leven brengen. Leerlingen plezier in leren meegeven en betekenisvolle ervaringen bieden, die hun zelfbeeld en samenredzaamheid versterken. Vanuit waardering van diversiteit en natuurlijke nieuwsgierigheid. Vanuit de veelheid aan verhalen, vanuit ontmoeting en het besef dat we elke dag opnieuw bewust kiezen voor wat we samen tot stand willen brengen.

Het draait om jou

Onze inzet komt leerlingen en de samenleving ten goede, maar in dit koersplan sta ook jij centraal, de professional. De pedagogisch medewerker, de onderwijsassistent, de leraar voor de groep, de intern begeleider, specialist taal-rekenen, de bouwcoördinator en de schoolleider, en ook de experts en beleidsadviseurs van het bestuursbureau. Want samen zorgen wij direct en indirect voor de onderwijskwaliteit die de ontwikkeling van leerlingen ondersteunt.

Koers als kompas

Eenstemmigheid, de neuzen dezelfde kant op. Blauwdrukken voor een ideale wereld. Het staat ver van de realiteit, want die is veelkleurig en weerbarstig, verandert waar je bij staat. Heeft het dan wel zin om een meerjarenplan te maken? Jazeker, met zoveel onzekerheid

binnen zoveel domeinen in de samenleving, is het juist van belang om een richtsnoer te hebben, een kompas om op te varen. De waarden en ambities wijzen ons de weg zoals vroeger de Noorderster als navigatie diende. Het koersplan is zowel houvast voor de keuzes die we maken als een uitnodiging om nieuwe paden te bewandelen en richting te geven aan gewenste ontwikkelingen op onze scholen.

Later is nu

De komende jaren zijn er tal van uitdagingen die van ons vragen om te improviseren, om te heroverwegen en herijken, om nieuwe wegen te bewandelen en vooral om samen effectieve oplossingen te vinden. De tijd van praten en wikken en wegen is voorbij. Nu is de tijd om met vertrouwen onze krachten te bundelen en in actie te komen. Want, waar wachten we nog op? Later is nu, zoals Huub van der Lubbe van De Dijk zo treffend beschrijft.

*'De toekomst is geen plek waar je naartoe gaat.
Het is een bestemming die je zelf ontwerpt'.*

Willem Kuijpers en Steven Tan
College van Bestuur ASKO Scholen

Inhoudsopgave

Voor het kind dat ontdekt en leert binnen en buiten de school

Het kind dat met verwondering de wereld tegemoet treedt

Voor wie bijna alles nog een ontdekking is

Voor wie sprookjes even waar zijn als de werkelijkheid

Voorwoord

1. Werelden bijeenbrengen

2. Scholen voor het leven

3. We hebben wat te doen. Samen.

4. ASKO identiteit en missie

Kernopdracht en missie: wat willen we bereiken?

Kernwaarden: waar worden we door gedreven?

Visie: waar staan we voor?

Kernbelofte: wat we met ons onderwijs beloven

5. Visie op leren

6. Kwaliteit is mensenwerk

Bijlage 1: Trends en ontwikkelingen

1. Werelden bijeenbrengen

We kennen allemaal het verlangen naar verbinding en saamhorigheid en anderzijds de behoefte om onze eigenheid te benadrukken. Je wil ergens bij horen en tegelijkertijd je eigen keuzes maken. Dat lijkt tegenstrijdig, maar kan prima samengaan. Kwestie van de juiste balans bewaken. Hoe meer we in staat zijn om zowel de verschillen als de overeenkomsten te waarderen, des te meer we kunnen samenwerken met behoud van eigen ruimte. Dat principe geldt ook voor de samenleving. Hoe beter we werelden bijeen kunnen brengen, des te meer mogelijkheden we samen creëren voor duurzame ontwikkeling, des te beter we in staat zijn om te bouwen aan een gezonde en rechtvaardige toekomst voor iedereen.

Wij gaan het doen

Met de ambities in dit koersplan bieden we een richtsnoer om onszelf te versterken, samen te ontwikkelen, het onderwijs toekomstbestendiger te maken en kansen voor leerlingen te vergroten. Een ding is zeker. We kunnen de uitdagingen op ons pad alleen het hoofd bieden als we daarin gezamenlijk optrekken. En als we met vertrouwen de waarde van het 'ondertussen' erkennen. De ruimte tussen wat we al kennen en datgene wat we nog niet kennen, maar waar we wel naartoe moeten bewegen. Willen we toekomstbestendig zijn en duurzame impact realiseren, dan moeten we terug naar de bedoeling. Wat willen we bereiken? Wat heeft deze leerling nodig? Wat is goed onderwijs en hoe geven we daar vorm aan?

Afstemmen en uitlijnen

De koers die we ASKO breed uitzetten, is een opmaat voor de schoolplannen 2023-2027. We creëren duidelijkheid over onze doelen en prioriteiten en de thema's waar we aandacht aan gaan schenken. Daarbij erkennen we onze verscheidenheid, de rijke schakering van profielen en karakters. De uitdaging is om de balans te zoeken tussen wat ons verbindt en wat ons uniek maakt. Vanuit de overtuiging dat alle geluiden en kleuren gehoord en gezien mogen worden, zetten we in dit koersplan in op het omarmen van verschillen, het opzoeken van ongemak om jezelf en elkaar verder te brengen.

2. Scholen voor het leven

'In times of change learners inherit the earth,
while the learned find themselves beautifully equipped
to deal with a world that no longer exists.'

Eric Hoffer

Jezelf versterken

In zijn boek *21 lessons for the 21st century* stelt Yuval Noah Harari dat we leerlingen alleen kunnen voorbereiden op een steeds veranderende wereld als we hen naast kennis ook leren hoe ze

- kunnen omgaan met verandering;
- kunnen leven met onzekerheid;
- kunnen blijven leren;
- beschikken over mentale en emotionele stabiliteit;
- zichzelf opnieuw kunnen uitvinden.

Volgens Yuval Noah Harari hebben we in deze tijd van informatie-overvloed twee dingen heel hard nodig.

Ten eerste fundamentele kennis die ons in staat stelt om informatie te plaatsen binnen een overkoepelend wereldbeeld. We moeten ons niet laten overspoelen met losstaande feiten, maar we moeten "big ideas" kunnen opbouwen. We moeten de samenhang tussen losstaande feiten zien om het grote plaatje te begrijpen en te verbeteren. Het beste 'big idea' leidt tot een ander onderwijssysteem, een systeem dat toekomstbestendig en wendbaar is, een systeem waarin we sectoroverstijgend werken aan de uitdagingen van vandaag en morgen.

En als tweede kritische informatievaardigheden. Veel van de informatie die circuleert is desinformatie, nepnieuws, reclame, roddel... We moeten (meer dan ooit) betrouwbare van onbetrouwbare informatie kunnen onderscheiden. Als we die kritische informatievaardigheden aan fundamentele kennis koppelen, dan zijn we veel beter in staat om met informatie-overvloed om te gaan. Extra inzet op digitale vaardigheden bij kinderen én bij personeel is hiervoor cruciaal.

Digitale geletterdheid draait om alles wat iemand in een digitale samenleving moet kennen en kunnen. Uiteraard leren wij kinderen verantwoord te werken met (mobiele) devices en kritisch om te gaan met online bronnen. Maar essentiële voorwaarden voor digitale geletterdheid zijn vooral voldoende fundamentele lees- en rekenvaardigheden. Daarmee helpen we kinderen al een heel eind op weg.

Aanbod volgt het leven

In een samenleving die snel polariseert¹ en waarin crises zich opstapelen, willen we dat kinderen vaardig, kritisch, zelfbewust, sociaal en gelukkig kunnen zijn. Om dat te bereiken, moeten we meer dan voorheen kijken naar wat nodig is. Investeren in eigen ontwikkeling en gezamenlijke professionalisering. Gebaande paden verlaten, leren van wat anderen doen en nieuwe mogelijkheden ontdekken. Nog meer dan voorheen streven we naar succesvolle scholen, waar kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen volgens hun mogelijkheden, sterke scholen met een herkenbare cultuur, vakbekwame medewerkers en een ontwikkelingsgericht schoolklimaat. We scholen niet voor de inspectie, we scholen voor het leven. Dat is de beweging die we willen versterken. Wat we daarmee willen bereiken zijn:

- leerlingen die gemotiveerd zijn om te leren;
- ouders die partner en ambassadeur van de school willen zijn;
- bevlogen medewerkers die passie en doorzettingsvermogen tonen;
- een samenleving die de meerwaarde van ons onderwijs herkent en erkent.

1: www.scp.nl/actueel/nieuws/2019/03/26/veel-zorgen-over-toenemende-spanningen

3. We hebben wat te doen. Samen.

Open staan voor de uitdagingen in de maatschappij

Scholen zijn geen eilanden in de maatschappij. Het primaire proces, het verzorgen van onderwijs, is nauw verbonden met de context waarin kinderen opgroeien. Kinderen komen tot leren wanneer de randvoorwaarden zoveel als mogelijk op orde zijn. Die randvoorwaarden zijn voor ons geen prioriteit, maar we willen daar wel nadrukkelijk rekening mee houden. Belangrijke thema's als polarisatie, discriminatie, huiselijk geweld,

gezondheid en armoede

laten we niet zomaar aan

ons voorbij gaan.

Waar nodig nemen we onze verantwoordelijkheid.

Voor sterke buurten

Ouders verwachten vanzelfsprekend van de school dat er gewoon goed onderwijs wordt gegeven. Maar dan zijn we er nog niet. De school staat niet op zichzelf, maar vervult een verbindende rol in de wijk. De school heeft een missie, maar ook ASKO als geheel heeft een maatschappelijke opgave. De gemeente, jeugdzorg en andere welzijnsorganisaties verwachten van ons dat we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Dat we bijdragen aan een 'solidaire stad met kansen voor iedereen', zoals het verwoord staat in het coalitieakkoord van de gemeente Amsterdam.

Deze opgave herkennen we ook in de randgemeenten van Amsterdam. De keuzes die wij maken zijn bepalend voor hoe het nu gaat, maar ook voor hoe het straks zal zijn. Samen geven wij vorm aan hoe de stad en omgeving zich verder ontwikkelen. Dat betekent dat we een maatschappelijke opdracht hebben, dat we op onze scholen de samenwerking en de dialoog zoeken met de omgeving. Dat we omkijken naar elkaar en ieders talent waarderen en benutten. We hebben immers alleen bestaansrecht als we echte impact hebben op de maatschappelijke opgaven.

Ik ben omdat wij zijn

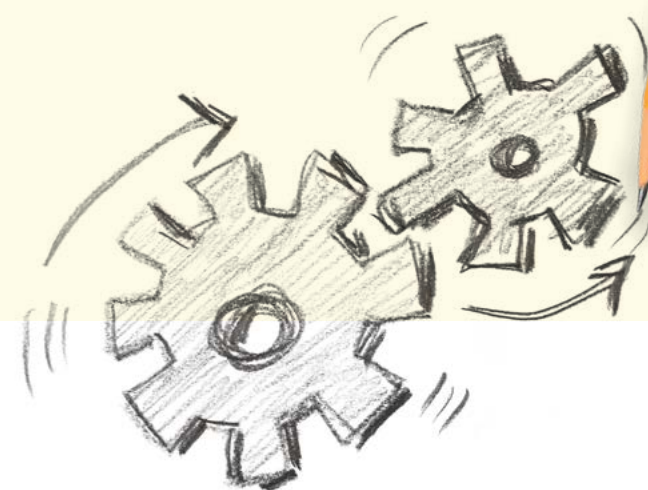
Amsterdam, in de grootstedelijke context, is een smeltkroes van unieke karakters. Een samenspel van culturen en identiteiten. Iedere inwoner heeft een persoonlijke blik op de werkelijkheid. Een eigen mening die gevraagd en ongevraagd wordt gedeeld. De eigen identiteit is kleur en geur, herinnert aan onze wortels, is de moeite waard om te koesteren; het geeft betekenis aan wie we zijn. Tegelijk ervaren we hoe het kan schuren en het kan doorslaan in het eigen gelijk, het eigen belang centraal. Blind voor andere perspectieven kunnen we de verbinding verliezen. In een wereld die steeds complexer wordt, zullen we verder moeten reiken dan het eigen blikveld, in het besef dat we wederzijds afhankelijk zijn. Identiteit wordt zo actief en dynamisch. Terwijl we onze eigen belangen in acht nemen, kijken we naar wat goed is voor de ander en voor het geheel. Ik ben, omdat wij zijn.

Groeien in gesprekken

Wat bedoelen we als we het hebben over 'Met aandacht en ambitie verbinden'? Grote kans dat jij als leraar in Noord daar een heel ander beeld bij hebt dan jij als leraar in Zuid. De enige manier om elkaar te begrijpen en een kloof te overbruggen, is het gesprek aangaan. Niet alleen tijdens een training of werksessie, maar in de vorm van een permanente dialoog. Onbevangen en zonder oordeel vragen stellen, met als doel positieve energie en nieuwe inzichten te ontlokken. Mogelijkheden verkennen en tot leven brengen wat er nog niet is. De vragen focussen op krachten en talenten van mensen en maken dat we reflecteren op onze eigen bijdrage aan het geheel én de ontwikkelstappen die we kunnen zetten. Dergelijke gesprekken faciliteren hoort bij een professionele en onderzoekende cultuur. Échte gesprekken waarin we elkaar vragen naar ervaringen en gevoelens en waarin we oprecht nieuwsgierig zijn naar elkaars verhaal. We zijn en blijven in gesprek met elkaar, luisteren naar de waarde en de bedoeling achter de woorden, leren en respecteren andere perspectieven. Waar het kan, vinden we de schoonheid van het midden, in het ontmoeten van tegenstellingen. Met de uitwisseling van inzichten, delen we betekenis, zetten we aan tot actie en dragen we samen bij aan het creëren van onze werkelijkheid, een toekomst gebaseerd op de kracht die er al is. Als de gesprekken veranderen, veranderen we stap voor stap ook onze organisatie.

Patronen doorbreken, grenzen verleggen

We vormen bewust en onbewust patronen, die onze ASKO-cultuur bepalen. Welke patronen keren bij ons telkens terug op verschillende manieren in ons organisatiegedrag? Wat zijn de omstandigheden waardoor ze zich telkens manifesteren? Wat zegt datgene wat ik zie, hoor en voel? Wat is een kenmerkende metafoor? Welke verhalen hoor ik? Waar ligt onze grens? Hoe geven en nemen we ruimte? Hoe meer inzicht je hebt in elkaars patronen, des te beter je kunt samenwerken. In tijden van veranderingen en bijbehorende uitdagingen is er vanzelfsprekend een spanning tussen het vertrouwde en het nieuwe. De vraag is dan: Volg je de norm of kies je je eigen vorm? Dat is inherent aan de dilemma's die we bij ASKO tegenkomen. Aan de ene kant is er een behoefte aan sterkere verbinding en verdieping en tegelijkertijd trekken we ons geregeld terug in het eigen domein. De tussenschoolse verbindingen kunnen we tastbaar maken door het delen van verhalen over wat ons drijft en hoe we uitdagingen het hoofd bieden. Omdat bestaande kennis in de weg zit om zaken anders te organiseren, is het goed om los te komen en onbevangen te herijken en te herontwerpen. Daarvoor volg je bij voorkeur het pad van waarderend onderzoek. Vanuit waardering van wat er is verbeelden wat mogelijk is, bepalen wat nodig is en uitproberen van nieuwe aanpakken met inzet van ieders talenten. In samenwerking en solidariteit met elkaar.

De missie en visie van ASKO zijn als de partituur van een muziekstuk. Ons gezamenlijke lied, waarvan we met elkaar de maten en noten hebben bepaald. Technische beheersing van onze instrumenten geeft daarbij weliswaar houvast, maar het gaat er vooral om de muziek te voelen en tot leven te brengen. Dat is wat we beogen met leren en ontwikkelen. Dat het bezielde en belichaamd wordt door professionals met de passie om zichzelf en anderen te blijven versterken.

4. ADKO identiteit en missie

Kernopdracht en missie

Wat willen we bereiken?

Hoewel we allemaal unieke mensen zijn, staan we voor dezelfde idealen, een brede ontwikkeling van alle leerlingen die onderwijs volgen in onze scholen. In een snel veranderende wereld wil ASKO voorop blijven lopen en leerlingen in brede zin voorbereiden op wat de toekomst van hen vraagt. In alles wat we doen, dragen we uit dat we met aandacht en ambitie verbinden. Die waarden staan niet op zichzelf. In samenhang vormen ze onze kernopdracht, onze missie. Waar we in geloven en waar we samen voor staan.

ASKO verbindt met aandacht en ambitie

Wij verzorgen - in verbondenheid met elkaar, onze ouders en onze samenwerkingspartners - kwalitatief goed onderwijs. Wij doen recht aan diversiteit en bevorderen doelgericht gelijke onderwijskansen voor al onze leerlingen. Hiermee stimuleren we een duurzame samenleving voor iedereen.

Zo bedoelen we dat

We beseffen dat we met elkaar verbonden zijn. Onderling als professionals, met de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd, met ouders en samenwerkingspartners. Met de omgeving en community waar we deel van uitmaken. Voor de leerlingen geldt: We zien jou volledig in wie je bent en wat je kunt, inclusief je achtergrond, taal, religie, etniciteit, handicap en geaardheid. We zien je eigenheid en potentieel, maken je bewust van je persoonlijke kwaliteiten, bieden zo goed mogelijk onderwijs en werken doelgericht toe naar de best mogelijke ontwikkelingskansen voor jou. Daarbij omarmen we de aanwezige verschillen, zoeken we naar de overeenkomsten, waarderen we de waarde en creëren we verbinding.

Kernwaarden

Waardoor worden we gedreven?

Onze kernwaarden zeggen iets over het wezen van onze organisatie, over onze identiteit. De waarden zijn de wortels die voeding geven aan onze missie en visie. Die ten grondslag liggen aan onze strategische keuzes en ons dagelijks handelen. Waarden maken betekenisvol wat we doen en geven kaders waarop we elkaar kunnen aanspreken. Belanghebbenden herkennen ons als een waardengedreven organisatie, omdat we daar uitdrukking aan geven in ons onderwijs, in onze manier van samenwerken en communiceren en in ons functioneren in onze maatschappelijke rol.

Met aandacht ...

Ons vakmanschap, onze energie en onze passie willen gezien worden. We stralen als we laten zien waarom we betrokken zijn. Met respect, bezieling en gevoel voor elkaar. Als we zorgvuldig zijn, oog hebben voor de impact van ons handelen, onze woorden en onze keuzes. Als we de ander laten groeien vanuit eigen kracht.

... en ambitie ...

We streven naar de best mogelijke kwaliteit op alle niveaus, maximale prestaties vanuit plezier en betrokkenheid. We treden buiten gebaande paden en laten kinderen zelf meedenken over hun leer- en ontwikkelbehoeften. We benutten de deskundigheid en kwaliteiten van leraren en bieden ruimte om te experimenteren.

... in verbinding

De dialoog zoeken, afstanden verkleinen, weerstanden overwinnen, recht doen aan andere geluiden en met een integrale blik het geheel overzien. Bruggen bouwen om elkaar te versterken. Samen leven betekent dat we waarde hechten aan solidariteit, dat we afstemmen op elkaar en beseffen dat we relaties nodig hebben in de omgeving waarin onze scholen actief zijn.

Visie

Waar staan we voor?

In de wereld van vandaag leren kinderen in een voortdurende wisselwerking tussen thuis en school. Tussen online en levensechte ervaringen. Tussen voelen, denken en doen. In interactie met elkaar. De innerlijke wereld en de buitenwereld zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De school is een omgeving die actief inspeelt op deze verbindingen. Waar de actualiteit als vanzelfsprekend is ingebed in de lessen, waar de grote wereld zich mengt met de leefwereld van het kind. Leerlingen leren door deel te nemen en ervaringen op te doen, tijdens instructies, in thematische projecten, met hun handen, hart en hoofd. Het leren is een continu proces en de leraar is daarin een vertrouwd baken, een onderwijzer, een coach en begeleider van ontwikkeling. De school wordt meer en meer een leergemeenschap voor kinderen en volwassenen. Met ruimte voor persoonlijke benadering en gerichte afstemming op specifieke behoeften van leerlingen. Continue ontwikkeling is het trefwoord.

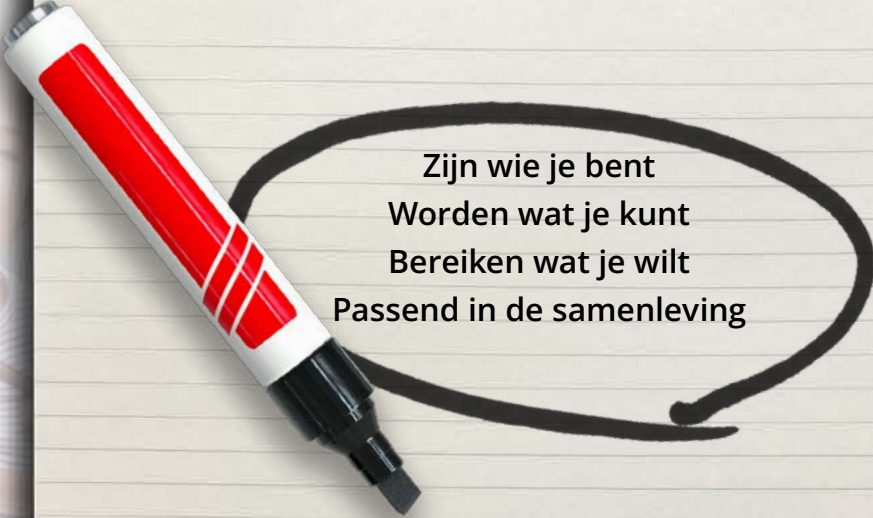
Bij ontwikkeling horen krachtig stimuleren, leiden en enthousiasmeren waar dat past, of rustig en in vertrouwen laten gebeuren wat goed is, zodat talenten en interesses tot hun recht komen. Kinderen ontwikkelen zich in onze scholen naar hun beste vermogen. De school is een netwerk van samenwerking, waarbij scholen onderling en met de wijk of buurt verbonden zijn. In samenspraak met ouders en andere belanghebbenden geven schoolteams vorm aan verrijkende leerervaringen. Leerlingen zijn medeverantwoordelijk, hun stem wordt gehoord. We kijken samen naar wat er kan, niet naar wat er in de weg staat. We moedigen aan wat we graag willen versterken, accepteren dat fouten maken bij het leren hoort en motiveren elkaar om te blijven oefenen. Het gaat er niet om hoe vaak je valt, maar om hoe vaak je opstaat. Ondanks belemmeringen doorzetten en volharden, dat is wat we kinderen ook bij willen brengen. Oplossingsgericht, vol vertrouwen en met hoge verwachtingen.

Niet alle kinderen hebben een gelijke start of kennen gelijkwaardige omstandigheden om tot groei en bloei te komen. Dat geeft ons een extra impuls om ons in te zetten voor optimale onderwijskansen voor alle kinderen. We respecteren daarbij diversiteit, anders denken en doen, andere achtergronden en overtuigingen. We nodigen uit om onbevangen en met andere ogen te kijken, verdiepen en verkennen. Om te leren van wat ongewoon en wellicht ongemakkelijk is. Om na te denken over alternatieven, de nuances te ontdekken, een eigen mening te vormen en zelfstandig je weg te vinden. Om voorbereid te zijn op wie je bent, wat je kunt en wat je wilt, passend in de grote wereld, die voor je voeten ligt.

Kernbelofte

Wat we met ons onderwijs beloven

We bieden de best mogelijke basis die leerlingen nodig hebben in hun schoolloopbaan, de arbeidsmarkt en het functioneren in de samenleving. We focussen daarbij op essentiële kennis en vaardigheden en gelijkwaardige onderwijskansen voor iedereen. In samenwerking met onze partners werken we aan duurzame ontwikkeling en toekomstbestendig onderwijs. We maken ons er sterk voor dat kinderen inclusief hun achtergrond, oriëntatie en identiteit met plezier blijven leren en ontwikkelen. Ze groeien uit tot zelfbewuste en weerbare volwassenen, die gebalanceerde keuzes maken vanuit een positieve en open houding, hun idealen nastreven, hun talenten inzetten en geluk weten te creëren voor zichzelf én anderen. Leerlingen ontwikkelen een eigen identiteit en zelfverantwoordelijkheid, voelen zich verbonden met anderen, maken keuzes vanuit richtinggevende waarden en normen en vervullen solidair en zelfbewust hun rol in de samenleving.

Zijn wie je bent
Worden wat je kunt
Bereiken wat je wilt
Passend in de samenleving

In de gehele organisatie staat het leren van de leerlingen en de professionals centraal. We hebben hoge ambities voor onze leerlingen en streven ernaar het beste onderwijs te bieden voor alle leerlingen. Dat wil zeggen: zorgen dat alle leerlingen zich op cognitief, sociaal-emotioneel, cultureel en lichamelijk gebied optimaal kunnen ontplooiën en goed voorbereid zijn op hun verdere (school) loopbaan. We gaan hierbij uit van vertrouwen in de nieuwsgierigheid, de talenten, het lerend vermogen en de ontwikkeling van kinderen én professionals en respecteren de diversiteit van zowel de leerlingen als de professionals.

Binnen ASKO telt iedere leraar, iedere leerling en elke les.

5. Visie op leren

Kwaliteitswaarden

Het bereiken van goede onderwijskwaliteit is geen toevalstreffer. Onze scholen en het bestuur hebben daar zelf invloed op. Dit houdt in dat we aan onszelf en aan anderen kunnen uitleggen wat we wanneer gedaan hebben en waarom. Vanuit onze eigen **9 kwaliteitswaarden** werken we doelgericht, gefundeerd, cyclisch en ambitieus aan de verbetering van het onderwijs. Het bestuur is ondersteunend bij de schoolontwikkeling en streeft met de schoolleiding naar het leren van iedereen in deze scholen. Hierbij leggen we de lat hoog, maar we zijn ook realistisch. In een lerende organisatie verbeteren we ons onderwijs stapsgewijs en borgen we in dat proces wat we al goed doen en wat van toegevoegde waarde is. We organiseren interne dialoog en uitwisseling van kennis en kunde en vieren de successen die worden geboekt.

Onderzoekende houding

We ontwikkelen ons vakmanschap en onderwijs vanuit een onderzoekende houding. We voeren zelf onderzoek uit naar aanleiding van onderzoeksvragen die spelen binnen onze organisatie en op de scholen. We funderen ons handelen op actuele kennis en verbinden kennis binnen en buiten de organisatie. Zowel binnen scholen, tussen scholen als in de bestuurlijke organisatie leren we met en van elkaar. Dit doen we door elkaar kritische vragen te stellen, te reflecteren op ons werk en handelen.

Vakmanschap van de professional

Op het niveau van de onderwijsprofessionals zijn vakmanschap, bevlogenheid en de ontwikkeling van onderwijsprofessionals de leidende principes. Erkende ongelijkheid is hierbij een van de uitgangspunten. Als mens zijn we gelijkwaardig, als professionals niet. We maken gebruik en erkennen de kennis en kunde van professionals binnen de organisatie en zetten deze in om zowel de organisatie als de scholen verder te ontwikkelen.

Ambitieuw onderwijs

We willen dat iedere leerling en professional kan leren op hoog niveau binnen onze

organisatie, een niveau dat recht doet aan ieders talenten. We zorgen ervoor dat leerlingen en leraren kunnen werken binnen een sociaal veilige context en dat er leraren voor de klas staan die hoge verwachtingen van hun leerlingen hebben. We stellen ons telkens de vraag: hoe kunnen we het leren van onze leerlingen en onderwijsprofessionals op een hoger niveau brengen? Dat doen we als vakmensen, binnen een onderzoekende en lerende organisatie. Deze visie wordt door alle professionals onderschreven en in het professioneel handelen uitgevoerd. Wat ons verbindt, is de wijze waarop we van en met elkaar leren en samen de gehele organisatie verder ontwikkelen.

Basisvaardigheden

Goed kunnen lezen, schrijven en rekenen behoren tot elementaire basisvaardigheden. Beheersing van de basisvaardigheden is cruciaal, omdat leerlingen dan succesvoller het vervolgonderwijs doorlopen en zich daarna beter kunnen redden in de samenleving. Of dat nu alledaagse situaties betreft, het runnen van een huishouden, solliciteren, een baan uitoefenen of deelname in het sociale verkeer. Wij zorgen er op onze scholen voor dat de basisvaardigheden van alle leerlingen op orde zijn.

Brede Ontwikkeling

De basisvaardigheden alleen zijn niet voldoende om succesvol te zijn in het vervolgonderwijs en in de samenleving. Digitale geletterdheid en wereldburgerschap zijn essentiële vaardigheden die wij onze leerlingen bijbrengen. Ook aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en executieve functies is vanzelfsprekend. En wij bieden een rijke leeromgeving waarin sport en beweging, kunst en cultuur, natuur en milieu, gezondheid en welbevinden een serieuze plek mogen hebben.

Wereldburgerschap

Bij ASKO geven we leerlingen kennis, vaardigheden en een houding mee voor een zinvol leven in een diverse samenleving waarin iedereen gelijkwaardig is en niemand hetzelfde. We willen dat leerlingen zichzelf mogen zijn, nieuwsgierig naar wat anders is, dat ze grenzen ontdekken en verbanden weten te leggen en dat ze kritisch, zelfbewust en

zonder vrees eigen keuzes kunnen maken. We willen dat leerlingen op verantwoordelijke wijze omzien naar zichzelf, de ander en de wereld. Belangrijke thema's als identiteit, diversiteit, mensenrechten en duurzame ontwikkeling komen daarbij integraal aan bod. De verworvenheden in onze samenleving en een democratische grondhouding zijn vanzelfsprekend. Binnen Wereldburgerschap komt dit alles samen in dialoog met elkaar en in een cultuur die streeft naar inclusie.

Werkgeluk

De organisatie streeft ernaar het werkgeluk en het werkplezier van alle professionals te bevorderen. Onze professionals hebben vanuit dat welbevinden ook oog voor het geluk en plezier van de leerlingen en sturen daarop. Je hoort vaak dat de leraar het verschil kan maken, maar dan moet de leraar wel haar vakmanschap continu kunnen ontwikkelen. Een leraar is niet 'af' als zij de opleiding tot leraar basisonderwijs heeft afgerond en is ook niet klaar als ze tien jaar leservaring heeft. Onze inzet is dat iedereen wordt gezien, gehoord en gewaardeerd en dat de persoonlijke eigenheid en inbreng van professionals wordt erkend. Uiteraard in balans met de doelen van de organisatie.

Passend onderwijs

Passend onderwijs gaat over kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen en effectieve ondersteuning voor de leerlingen die dit nodig hebben. Het onderwijs passend maken voor alle leerlingen is voor ASKO-scholen vanzelfsprekend. We bieden elke leerling passende ondersteuning, al hoeft dat niet op de eigen school te zijn. Binnen een breed scholenpalet besteden we veel aandacht aan passend onderwijs en onderzoeken we hoe we dit samen met onze professionals, ouders en leerlingen succesvol vorm kunnen geven.

Door zo (samen) te werken realiseren we dat iedere leraar, ieder kind en iedere les telt en ASKO voor ouders, leerlingen en professionals een fijne en goede plek is om te leren en te ontwikkelen.

6. Kwaliteit is mensenwerk

Doen wat nodig is

Voor een volwaardige ontwikkeling van kinderen is de kwaliteit van de professional een cruciale voorwaarde. De professional die intrinsiek gemotiveerd is, die een onderzoekende houding heeft en zichzelf verbetert, die afstemt op wat een kind nodig heeft. De basis op orde betekent dat we kwaliteit als een wederkerig principe zien. Los van de beschikbare systemen en processen, staat of valt kwaliteit met de eigen verantwoordelijkheid die we hierin nemen. Een aanbod op maat van het kind en van de school, met voldoende wendbaarheid en afstemming op de veranderende wereld. Met voldoende checks en balances, gericht op wat er wel kan. Met lef keuzes maken en anders organiseren. Doen wat nodig is om gewenste ontwikkeling te ondersteunen, zonder onszelf uit het oog te verliezen.

Verbeteren in dialoog

Kwaliteit van onderwijs zit niet in specifieke onderwijsconcepten, mentale modellen of leermiddelen, maar in de bevoegdheid en expertise van de professionals zelf. Onze leraren en ondersteuners hebben een lerende houding, zijn gericht op samenwerken en beschikken over actuele en relevante kennis en vaardigheden. Daarbij werken we bij ASKO zoveel mogelijk gefundeerd op visie, actuele kennis en onderzoek. Op die manier garanderen we dat onze keuzes zo stevig mogelijk geworteld zijn in de vorm van beproefde aanpakken. We beschouwen kwaliteit als een kenmerkende factor voor al ons handelen, op elk niveau in de organisatie. De aanwezige structuren en processen staan ten dienste van onze lerende cultuur. Of dat nu formeel of informeel leren betreft. Reflecteren en verbeteren vindt plaats in de ontmoeting en dialoog tussen mensen. Met elkaar delen we voortdurend wat we van belang vinden ten aanzien van individuele ontwikkeling, teamontwikkeling en organisatieontwikkeling. Alles wat we doen en hoe we communiceren is in lijn met onze gedeelde waarden, de kernpunten uit onze missie en de kernambities, zoals in dit koersplan beschreven. Ouders en samenwerkingspartners mogen ervan uitgaan dat ASKO-professionals volgens deze uitgangspunten handelen en onze scholen zijn als zodanig herkenbaar.

Kwaliteit is cultuur

Een kwalitatief hoogwaardige schoolcultuur begint bij een heldere visie op leren en richtinggevend en ondersteunend leiderschap. De schoolcultuur is een optelsom van gedrag

dat bijdraagt aan welbevinden en gezamenlijke ontwikkeling van professionals, leerlingen en de omgeving rond de school. Medewerkers die effectief samenwerken met ouders ten behoeve van de optimale ontwikkeling van leerlingen. Teams die in kindcentra samen met collega's in de kinderopvang werken aan een doorgaande ontwikkelingslijn voor leerlingen van 0-14 jaar. Medewerkers die zich gedreven inzetten voor kansengelijkheid en leerlingen noodzakelijke basisvaardigheden bijbrengen in leesbegrip en rekenen, zodat zij succesvol zijn in het vervolgonderwijs. We beseffen dat met het lerarentekort de kwaliteit van het onderwijs en de professionaliteit van de leraar onder druk staat. Reden te meer om hier nadrukkelijk op te blijven inzetten.

Elkaar laten groeien

We zijn toekomstbestendig als we professioneel handelen, als we elkaar voortdurend stimuleren tot een volgende ontwikkelstap. Wat heb jij nodig om beter te worden? Leiding nemen over jezelf gaat gepaard met een drievoudige verantwoordelijkheid: ik ben aanwezig, ik faciliteer de ander en ik ben verantwoordelijk voor de kwaliteit van de ander. Kritische feedback geven vanuit de juiste intenties en gezamenlijke afspraken, hoort daarbij. Dan pik je de kleinste signalen op, ben je op elkaar gericht en alert op onverwachte verstoringen. Je accepteert dat fouten maken erbij hoort en neemt daar wederzijdse verantwoordelijkheid voor. Jij en ik zijn immers onderdeel van het geheel. We zijn, aldus Loek Peters, positief wederzijds van elkaar afhankelijk en samen zorgen we voor gewenste kwaliteit en resultaat. Je bent zo goed als je de ander laat zijn.

Nieuwe oplossingen vinden

We hebben elkaar allemaal nodig, alle perspectieven aan tafel. Dat betekent ook dat we vraagstukken vanuit meerdere dimensies tegemoet treden. Verbindend. Vanuit gevoel, beleving en verstand. Ambities maken we tastbaar door erover met elkaar in gesprek te gaan, vanuit het besef dat er keuzes zijn. Ruimte voor nieuwe patronen en helpend gedrag in relatie tot de gemeenschappelijke bedoeling. Welke kansen liggen er? Welke mogelijkheden zijn er om iets mee te doen? Hoe kun we hier samen aan bijdragen? Welke kansen doen zich nu voor en wat vragen die van jou om nog meer in te zetten? Wat wordt jouw eerste stap?

Bijlage 1: Trends en ontwikkelingen

Leren in verbinding

In de wereld van vandaag leren leerlingen in een voortdurende wisselwerking tussen thuis en school. Tussen online en levensechte ervaringen. Tussen voelen, denken en doen. In interactie met elkaar. De innerlijke wereld en de buitenwereld zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De school is een omgeving die actief inspeelt op deze verbindingen. Waar de actualiteit als vanzelfsprekend is ingebed in de lessen, waar de grote wereld zich mengt met de leefwereld van het kind. Leerlingen leren door deel te nemen en ervaringen op te doen, tijdens instructies, in thematische projecten, met hun handen, hart en hoofd. Het leren is een continu proces en de leraar is daarin een vertrouwd baken, een onderwijzer, een coach en begeleider van ontwikkeling. De school wordt meer en meer een leergemeenschap voor leerlingen en volwassenen. Met ruimte voor persoonlijke benadering en gerichte afstemming op specifieke behoeften van leerlingen. Continue ontwikkeling is het trefwoord.

Hieronder staan we kort stil bij de belangrijkste ontwikkelingen die van invloed zijn op ons onderwijs en onze scholen. Het is een bloemlezing van artikelen die zijn gebruikt.

Coalitie akkoord gemeente A'dam

Goed onderwijs maakt dat kinderen en jong volwassenen hun talenten kunnen aanboren en legt de basis voor een leven lang ontwikkelen. De gemeente zet zich in voor het verbeteren van kansen voor alle leerlingen, met name voor die leerlingen die onderwijs het hardste nodig hebben. Dat betekent onder andere investeren in de voorschool, aanpak van het lerarentekort en versterken van de professionalisering van schoolteams. Ook wordt ingezet op het vergroten van leesplezier en extra leerondersteuning voor leerlingen.

- www.amsterdam.nl/nieuws/coalitieakkoord

Nieuwe financiering kinderopvang

In het coalitieakkoord is vastgelegd dat de wijze waarop de kinderopvang gefinancierd wordt gaat veranderen. Hiermee ontstaat er een toegangsrecht voor de kinderopvang voor werkende ouders, waardoor de kosten voor deze groep ouders voor kinderopvang enorm verminderen. Tegelijkertijd is het de vraag of deze nieuwe ontwikkelingen wel voldoende rekening houden met kansengelijkheid, omdat niet werkende ouders veel minder voordeel hebben van deze nieuwe vorm van financiering van de kinderopvang.

- [Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'](#) ([kabinetsformatie2021.nl](#))

Groeiend personeelstekort

Het CAOP meldt dat het voor veel scholen moeilijk is om vacatures te vervullen en dat het tekort aan personeel de komende jaren zal oplopen. In 2024 wordt er een tekort verwacht van ruim 1.900 fte, bovenop de huidige situatie. Meer dan de helft van de organisaties in de kinderopvang heeft ook inmiddels een tekort aan personeel, mede veroorzaakt door te weinig geschikte kandidaten en ziekteverzuim. De verwachting is dat de krapte de komende jaren zal aanhouden.

- <https://arbeidsmarktplatformpo.nl/wp-content/uploads/2020/09/Arbeidsmarktanalyse-Primair-Onderwijs-2020.pdf>
- www.ocwincijfers.nl/sectoren/primair-onderwijs/personeel/prognoses-arbeidsmarkt-po

Van toetscultuur en hokjes naar gepersonaliseerd en levenslang leren

In plaats van ontwikkeling van leerlingen te scoren in relatie tot gemiddelden, zal het gemeengoed worden om het potentieel van ieder kind op eigen waarde te schatten en vanuit die mogelijkheden te versterken. Daarbij wordt een leven lang ontwikkelen de nieuwe standaard.

- www.ocwincijfers.nl/themas/leven-lang-ontwikkelen
- www.pwc.nl/nl/marktsectoren/publieke-sector/onderwijs/van-digitalisering-naar-digitale-transformatie.html

Faillissement van het onderwijssysteem en andere systemen

Systemen doen mensen tekort. Het huidige onderwijssysteem doet leerlingen vaak tekort. Ondertussen zien we overal in de samenleving initiatieven ontstaan, die laten zien dat het anders kan. Terug naar de bedoeling, de kern van onderwijs. Wat is echt belangrijk om te leren? Welke rol spelen wij in het leven van leerlingen en hoe kunnen we met elkaar de beweging versterken die we wensen?

- <https://operation.education/ons-onderwijssysteem-doet-de-mens-tekort>

Kansenongelijkheid en de opdracht voor het onderwijs

Verwachtingen van de professional en de kwaliteit van de interactie tussen professional en kind hebben aantoonbaar invloed op ontwikkeling. Om kansen voor alle leerlingen te vergroten, pleit hoogleraar Eddie Denessen ervoor om alle leerlingen groeimogelijkheden te bieden. Door uit te gaan van verschillen en daarnaar te handelen, geven we leerlingen de mogelijkheid om kansen te benutten en zich optimaal te ontwikkelen.

- www.ru.nl/radboudreflects/terugblik/terugblik-2020/terugblik-2020/20-11-25-ongelijkheid-onderwijs-lezingen

Het ontschotten van organisaties en meer samenwerken vanuit visie en in lerende netwerken.

Er is een groeiende roep om minder schotten tussen jeugdzorg, kinderopvang en onderwijs. Er is sprake van verdergaande integratie en samenwerking van onderwijs, opvang, jeugdzorg en andere lokale partners. Bovendien wordt de maatschappelijke opdracht van scholen steeds breder. Integraal ontwikkelen in lerende netwerken draagt bij aan een optimale ontwikkeling van het kind.

- www.poraad.nl/files/themas/passend_onderwijs/met_andere_ogen.pdf
- www.kinderopvangtotaal.nl/schoolleiders-willen-ontschotting-tussen-jeugdzorg-kinderopvang-en-onderwijs
- www.nro.nl/nieuws/doelgroepkinderen-zijn-ook-goed-af-integrale-kindcentra

Slimme technologie en robotisering

Verdergaande digitalisering maakt het mogelijk om steeds meer gepersonaliseerd te leren, in eigen tempo en op eigen wijze. De regie op het eigen leerproces zal toenemen dankzij technologieën zoals Gamification, Virtual en Augmented Reality, Kunstmatige Intelligentie en Robotisering.

- www.expertcollege.com/blog/10-onderwijstrends-in-2020-2021

Corona

De pandemie heeft een forse impact gehad op de samenleving, zowel op persoonlijk als collectief niveau. Het heeft geleid tot groeiende onzekerheid en angst en een verminderd gevoel van vertrouwen en veiligheid, economische stagnatie en afbreuk van toekomstperspectieven van jongeren. Positief effect is het groter bewustzijn van ecologie, welzijn en gezondheid. We beseffen in groeiende mate dat er een beroep wordt gedaan op de samenleving om met veranderende omstandigheden om te gaan.

- www.kinderopvangtotaal.nl/de-impact-van-corona-op-leerlingen-wat-kan-de-branche-betekenen

Gezondheid; actief en bewegend leren

Gezonde voeding en voldoende beweging zijn essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Ook speelt geestelijke gezondheid een belangrijke rol, waar veel aandacht is voor ontspanning en balans. Samen met 25 partners uit de onderwijs-, kinderopvang-, welzijn- en sport- en beweegsector heeft NOC*NSF het manifest 'Sportieve Gezonde Generatie' opgesteld. De samenwerkende partners willen dat alle kinderen goed en voldoende sporten en bewegen. School en kinderopvang gaan samenwerken in de vorm van brede dag-arrangementen waarin sport een volwaardige plek heeft.

- <https://nocnsf.nl/nieuws/2021/04/samenwerking-om-sportieve-gezonde-generatie-hoog-op-de-politieke-agenda-te-zetten>

Duurzaamheid en klimaat

De duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties vormen een waardevolle basis voor het stimuleren van duurzaamheid en respectvol omgaan met de natuur en elkaar. De sleutel voor een duurzame toekomst ligt bij vak- en leerjaaroverstijgend onderwijs in verbinding met de leeromgeving en de omgeving buiten school.

- www.sdgnerland.nl/sdgs-op-je-school-of-opleiding
- <https://kenniskaarten.hetgroenebrein.nl/kenniskaart-circulaire-economie/basis-en-voortgezet-onderwijs>

